

Европейски съюз
Регионална политика

rapoportata

inforegio

33

Пролет 2010 г.

Оценка на регионалната политика —

поглед отвътре и резултати

bg

УВОДНА СТАТИЯ

Дирк Анер

3

ОБЩ ПРЕГЛЕД

Последваща (ex post) оценка за 2000-2006 г. на Цели 1 и 2: Какво достигнахме?

4-7

ИНТЕРВЮ

Тери Уорд – Елжбиета Биенковска – Албино Капорале – Джон Бактлър

8-11

С НАСОЧЕНОСТ КЪМ ВСИЧКИ

Последваща оценка на Цели 1 и 2, 2000-2006 г.: Констатации от пръв поглед

12-13

ИЗ ЕВРОПА

Ново метро за Атина

„ЧехИнвест“ – интелигентните инвестиции започват тук

Парк „Наука и бизнес“ - гр. Лаhti – финландския клъстер за чисти технологии

Съчетаване на нуждите на жените с тези на местната икономика в Залцбург

14-17

ПОГЛЕД ОТБЛИЗО

Оценката - какви методи да се използват?

18-19

ОБЩА БАЗА

Оценката укрепва политиката на сближаване

20-22

РОЛЯТА НА REGIO

Представяме комисар Хан, новият комисар на ЕС по регионална политика

23

РАБОТА В МРЕЖИ

24-25

НАШИТЕ ПРОЕКТИ – ПОГЛЕД ОТВЪТРЕ

Longlife - „Конкурентни здравни услуги“

26-27

28

КАЛЕНДАР НА СЪБИТИЯТА – ИЗКАЖЕТЕ МНЕНИЕТО СИ

Снимки (страници):

Корица:

Страници 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12-13, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26 © CE

Страница 8: © Terry Ward

Страница 9: © Ministry of Regional Development

Страница 10: © Albino Caporale

Страница 11: © The University of Strathclyde

Страница 15: © Sochor Jifi

Страница 16: © Lahti Region Image Bank

Страница 17: © Rupert Pagitsch

Страница 27: © Minna Mäkineniemi

Това списание е отпечатано на английски, френски и немски на рециклирана хартия.

Достъпно е на 21 езика на http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panora_bg.htm

Мненията, изразени в тази публикация, са на авторите и не отразяват непременно гледните точки на Европейската комисия.

Оценката на политиката е тема с нарастващо значение за политиката на сближаване. Ето защо ние решихме да я поставим в центъра на това издание на „Панорама“. На базата на опита ни от последващите (ex post) оценки на програмния период 2000-2006 г., ние искаме да обсъдим редица ключови въпроси – Кой трябва да я извърши? Как? Кога? И как резултатите подхранват промените? Има ли по-широко приложение на по-строгите аналитични подходи?

2000-2006 г. бе период, на съществена промяна в структурата на ЕС, присъединяването на 10 нови страни. Възникналите неравенства засилиха ролята на политиката на сближаване, правейки последващата оценка за периода особено провокативна. Статистиката показва, че високият растеж в новите страни от ЕС намали различията в БВП на глава от населението в целия ЕС. Каква част от този ръст се дължи на политиката на сближаване? Тези и други въпроси ще се разгледат в следващите страници.

Разговорите с управляващите органи и ръководителите на проекти сочат, че методите за провеждане на кохезионната политика могат да се използват при провеждане на вътрешните политики – мониторингът, оценката, многогодишното планиране, всички добре изгладени практики, могат да бъдат използвани навсякъде. Кохезионната политика носи нови форми на законодателство и методи на прилагане към администрациите на районите, градовете и селата из цяла Европа.

Въпреки богатството на данни под формата на доклади, задания, бази данни и казуси, което е на разположение на интернет страницата на InfoREGIO, наред с още предстоящи оценки през следващите 18 месеца, Генерална дирекция „Регионална политика“ желае да чуе от политици, учени и тези, които участват в регионалната политика, в каквото и да е тяхно качество, още за доказателства по изпълнението на политиката.

Интервюираните в това издание са в достойни позиции, подходящи да бъдат чути в дебата: двама преподаватели, управляващ орган и полският министър на регионалното развитие, всички представят своите становища относно положителните и отрицателните аспекти на периода 2000-2006 г.

И накрая, „Панорама“ приветства новия комисар за регионалната политика Йоханес Хан и го пита за приоритетите и надеждите за работата му като такъв.

Дирк Анер

Генерален директор, Европейска комисия
Генерална дирекция „Регионална политика“

” Кохезионната политика носи нови форми на законодателство и методи на прилагане към администрациите на районите, градовете и селата из цяла Европа “

ПОСЛЕДВАЩА (EX POST) ОЦЕНКА ЗА 2000-2006 Г. НА ЦЕЛИ 1 И 2: КАКВО ПОСТИГНАХМЕ?

Между 2000 и 2006 г., политиката на сближаване не само изразходва една трета от бюджета на ЕС, тя отправи предизвикателство към историята и стана причина за нейната промяна. Разширяването на ЕС с 10 нови държави-членки през 2004 г. задълбочи икономическите и социални различия по начин, който никога не бе виждан преди. Политиката трябваше да отговори на това предизвикателство, без да забравя тези, които продължаваха да съществуват сред „старите“ ЕС-15.

Задачата на последващата оценка за този период е да се анализира, какво е постигнато във всички региони и да се установят възможностите, които могат да направят политиката още по-успешна в своята среща с предизвикателствата. Оценката не можа да обхване всички детайли на политиката на сближаване между 2000 и 2006 г., състояща се от над 230 програми по Цел 1 и 2. Въпреки това, нейните 14 елемента уловиха приноса на политиката за истинското развитие на по-бедните региони на ЕС (Цел 1), процеса на реструктуриране в Цел 2 и постигане на целите на Лисабонската стратегия. Още оценки, които в момента са в ход, разглеждат постиженията на Кохезионния фонд, Европейския социален фонд и инициативите на Съюза URBAN и INTERREG.

Бедните региони навакват

Статистиката сочи, че различията по отношение на БВП на глава от населението намаляват при държавите-членки и при регионите. Най-влиятелния фактор за това беше ускореният растеж в ЕС-10. Ключовият въпрос за оценката е до каква степен този успех може да бъде приписан на политиката на сближаване. Първите впечатления дойдоха от два макроикономически модела. И двата модела показват, че програмите в регионите по Цел 1 увеличават в дългосрочен план продуктивния потенциал на икономиката и засилват нивото на БВП на глава от населението. Моделирането показва, че целия ЕС, а не само подкрепените региони, се развива по-добре с помощта на политиката на сближаване, отколкото без нея.

Тематичните изследвания разглеждат изпълнението на политиката в ключови области. Те архивират работата по моделиране и демонстрират, че БВП не е единственият показател за

отчитане. Изследванията предоставят доказателства за реален дебат между държавите-членки, регионите и Комисията.

По-добри транспортни системи за гражданите и по-ефективен единен пазар

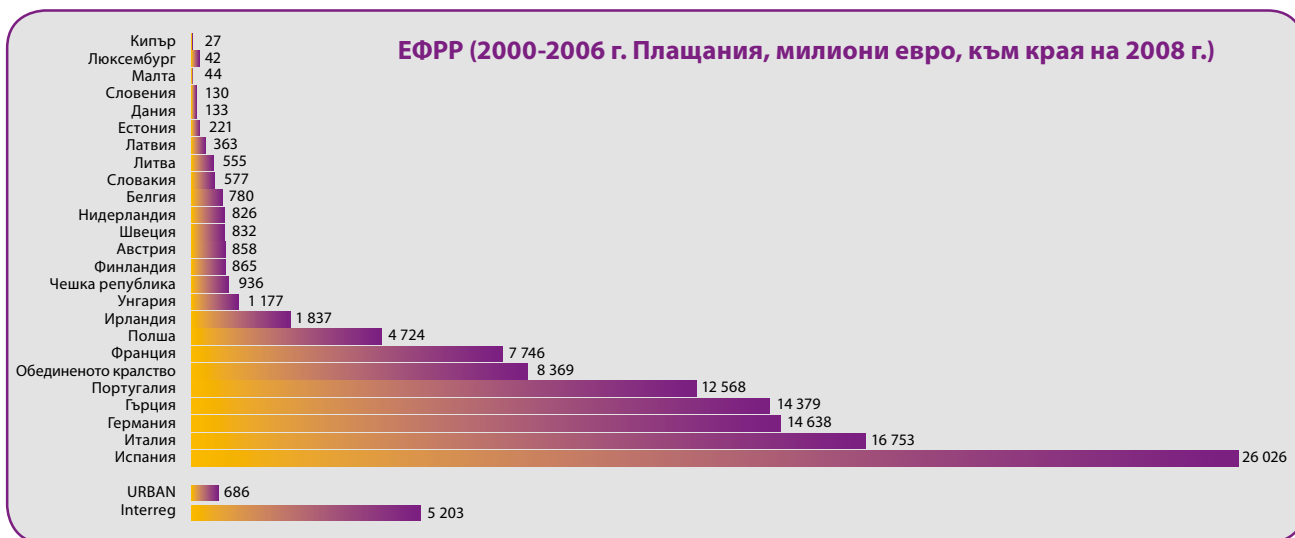
От 8 500 km автомагистрала, построени из целия ЕС, 2 043 km (24 %) са пряк резултат от съвместните инвестиции, финансирани от ЕФРР. Повечето от тях са в по-бедни региони на Гърция, Испания и Португалия. ЕФРР финансира 294 km високоскоростни железопътни линии, което е около една четвърт от общите километри завършени в Испания и Италия. Той също допринесе за модернизацията на 31 летища и 45 морски пристанища, отново в най-бедните части на Съюза. Текуща оценка на проектите, финансирани от Кохезионния фонд, ще предостави повече информация през следващата година и ще допълни картината.

ЕФРР направи повече инвестиции в пътища, отколкото в железопътния транспорт, особено за страните от ЕС-10, където подобряване на пътната мрежа е по-належащата нужда. Оценката потвърди, че ЕС-10 все още трябва да модернизират своите транспортни мрежи.

Проучването обаче пита, дали финансирането от ЕС за пътища в ЕС-15 не се нуждае от по-строга категоризация на проектите,

” Моделирането показва, че целия ЕС, а не само подкрепените региони, се развива по-добре с помощта на политиката на сближаване, отколкото без нея “

поставя въпроса за подпомагане на локалните пътища и поддръжката. В бъдеще е необходимо да се инвестира повече в подобряването на връзките между различните видове транспорт и подобряване на обществения градски транспорт с оглед прехода към ниско въглеродна икономика.

Околна среда: Покриване на стандартите на ЕС и използване на потенциала за растеж

Голяма част от подкрепата за екологични проекти в по-бедните региони спомогна държавите-членки да изпълняват директивите по чистите и отпадни води, чрез финансиране на свързване с чиста питейна вода и почистване на отпадни води, особено в селските райони. Около 14 милиона души бяха свързани с основно водоснабдяване и още около 20,5 милиона с третиране на отпадните води.

Оценката установи, че изграждането на инфраструктура на околната среда (водни проекти, проекти за отпадни води и твърди отпадъци) често е задвижвано от чисто екологични съображения. Това означава, че политиката на сближаване, всъщност има като самостоятелна цел подобряването на околната среда. Кохезионната политика не е само за растежа на БВП и подпомагането на регионите да оползотворяват своя икономически потенциал. Тя също помага да се гарантира, че всеки, без значение къде живее, споделя печалбите от икономическия растеж. Тя активно подкрепя процеса на гарантиране, че растежът

е придружен от подобряване на жизнения стандарт, качеството на живот, балансираното териториално развитие, в съответствие с природните и материални активи на регионите.

За в бъдеще е важно да се види как регионите могат да се възползват от предизвикателствата, произтичащи от изменението на климата и защитата на околната среда, за подобряване на конкурентната позиция на своите предприятия в световните пазари.

Предприятия: работни места и иновации

Малките и средни предприятия са основната целева група за стопанската подкрепа на ЕФРР, те са получили 83 % от финансирането през периода от 2000 г. до 2006 г. Това се отрази върху приоритетите на националната политика – стопанската политика се фокусира върху по-малките предприятия в практически всички държави-членки. Предприемачеството и стартиращите предприятия са специални приоритети. Тридесетте програми, финансиращи най-много стопанската дейност (представляваща около 60 % от общата сума, изразходвана в тази област), са създали най-малко 638 000 работни места.

Преките инструменти (напр. финансови, най-вече субсидии, заеми и собствен капитал) са все още основни за подкрепата на ЕФРР за предприемачеството, иновациите и възлизат на около 69 % от разходите за периода. Оценката идентифицира тенденция от по-тясната стратегия за „преструктуриране и диверсификация“ към по-широки стратегии, с по-голям акцент върху иновациите и по-широк набор от инструменти. Използването на косвени инструменти (напр. Нефинансови, като бизнес услуги, намаляване на административните тежести, клъстери, мрежи и трансфер на знания) е нараснало значително за периода. Разнообразието от инструменти е най-очевидно при подкрепата на малките предприятия – обратно, подкрепата за големите предприятия е била почти изцяло под формата на безвъзмездни субсидии.

Подобряване на движението в Гърция

Като част от оценката, работата на подкрепени предприятия в Източна Германия е сравнявана с неподкрепени. Проучването доказва, че подкрепените предприятия показват по-добри резултати относно инвестициите, интензивността на проучванията и развитието, и приложението на патенти.

Остарелите икономически структури могат да бъдат променени – но това време и политическа воля

Оценката на избрани региони, подложени на структурната промяна (региони по Цел 2), установи, че програмите за регионално развитие могат да допринесат ефективно за промяна на социалната и икономическа структура на региона, прекъсвайки зависимостта от старите индустрии. Но този процес се нуждае от време, често десетилетия и политическа воля. Оценката показва, че ЕФРР може да засили и да ускори този процес. Казуси показват, че акцентът върху иновациите и научните изследвания е начинът да се върви напред дори ако това е рискована стратегия. Участници от региони по Цел 2 подчертават, че европейската политика на сближаване с многогодишния си характер и програмен подход, изискващ анализ и ясни цели за развитие, може да бъде част от дългосрочен процес на реструктурирането на регионите.

Адаптивна и гъвкава политика

През 1999 г., когато програмите по политиката на сближаване за 2000-2006 г. още са били създавани, климатичните промени, застаряването на нашите общества и глобализацията, все още не са челни в политическия дневен ред. Чрез казуси и примери за добри практики, последващата оценка показва, че регионите – някои, не всички – използват своите програми да реагират на тези нови предизвикателства. Тези райони не са чакали указания от „Брюксел“; действали са и някои програми от политиката на сближаване са били достатъчно гъвкави, за да интегрират тези инициативи. Техният опит може да се използва за по-добро планиране на политиката в бъдеще.

” Опитът досега показва, че разпространението на „горизонтален“ приоритет, без оглед на ситуацията, не е идеалният начин “

Области на интервенция (данни на ЕФРР от програмни допълнения 2000-2006 г.)

Политиката на сближаване подпомага борбата срещу промените в климата

Управлението – реална добавена стойност

Прилагането на програмите от политиката на сближаване правилно и ефективно е голямо предизвикателство за всички участващи администрации от „старите“ и „нови“ държави-членки. През 2004-2005 г. доста скептични гласове говореха, че новите държави-членки не биха могли да въведат ефективни мерки за управление в такъв кратък период от време. Но оценката доказва, че тези „скептици“ грешат! Тя показва, че бързото обучение, което се проведе в тези държави-членки, които с висока мотивация преодоляха началните проблеми на новата политика. Дори има още по-впечатляващи признаци, че някои от основните функции – многогодишно програмиране, широко участие на съответните заинтересовани страни, мониторинг и оценка – бяха приложени от вътрешните политики, водещи до по-ефективно вземане на решения.

Интересен аспект е, че политиката на сближаване, с десетките си хиляди проекти, всъщност приложи на практика много аспекти на регламентите на ЕС – като правилата за обществените поръчки. Чрез политиката на сближаване администрации в села, градове и региони бяха запознати с новото законодателство и практики.

Обществото на знанието е един от най-важните приоритети на политиката на сближаване

Прилагане на хоризонталните приоритети – пътят напред?

Няма съмнение, че околната среда, създаването на работни места, промяната на климата, вниманието към малките и средни предприятия, обществото на знанията и равните възможности са челни в дневния ред на политиката на сближаване. Но широчината и естеството на проблемите, се различават в отделните региони. Политиката трябва да има ефективни средства, за да се премине от намеренията към действия в различни контексти.

Няколко изследвания на последващата оценка разгледаха ефективността на „хоризонталните“ приоритети за постигане на целите. Дванадесет казуса разгледаха равните възможности, но откриха, малко разочаровано, че въпреки необходимостта от осигуряването на равенство между мъжете и жените да се споменава в повечето програмни документи, само няколко програми прилагат това на практика при планирането и изпълнението на проектите, финансирани от ЕФРР. Равните възможности са били считани по-скоро, като въпрос за Европейския социален фонд. Във високоэффективните програми, насърчаването на равните възможности беше интегрирано в стратегията и движено от политическото ръководство.

Това повдигна въпрос за бъдещето: не е ли по-добре, по-селективно и целенасочено, ако регионите решават кои са най-добрите инструменти за постигане на целите им за развитие? Опитът досега показва, че нарастващия брой на хоризонтални приоритети без те да са тясно свързани със съответния контекст, далеч не е препоръчително решение.

Покана за проучване и обществен дебат

Всички документи, получени по време на трите години от последваща оценка – задания, междинни доклади, бази данни, казуси, примери за добра практика, окончателните доклади, изпълнителни резюмета – са публикувани на интернет страницата на INFOREGIO. Още доклади и данни ще бъдат публикувани в следващите 18 месеца, относно въздействието на Кохезионния фонд, по-нататъшното изграждане на база данни за изпълнението на кохезионната политика. Генералната дирекция „Регионална политика“, приканва към дебат и по-нататъшни изследвания политици, академичната общност и широката публика.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИИ, ОЦЕНКИ НА INFOREGIO:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/rado2_en.htm

ТЕРИ УОРД

изследователски директор на *Applica sprl*

През последните две години Уорд координира последващата (ex post) оценка на ЕФРР, обхващаща периода 2000-2006 г.

От Ваша гледна точка, какво постигна политиката на сближаване през програмния период 2000-2006 г.?

Статистическите данни показват, че подпомаганите региони се развиват по-бързо от другите за периода. Това е особено вярно за регионите по Цел 1 в почти всички държави-членки. Но същото важи, макар по-малко, за регионите от Цел 2, като цяло, колкото повече финансиране са получили, толкова по-добре са се движили. По същия начин, политиките следват из ЕС до голяма степен нещата, посочвани от икономическата теория и международните организации като ОИСР, че трябва да бъдат насочени към – подобряване на инфраструктурата и укрепване на бизнеса в частност. Има и признаци, че политиката на сближаване направи много, за да се съсредоточи вниманието към ключовите проблеми на регионалното развитие и насърчаване на участието на хората на място да работят за решаването им. Трудността е в намирането на пряка връзка между политическите мерки и регионални показатели, което не е учудващо, предвид всичко друго, което се случва. Но можем да посочим до осезаемите резултати от конкретни мерки, които са в съответствие с политиката. Създаването на пряка връзка с Централна и Източна Европа е още по-трудно, тъй като те са получавали големи суми едва от средата на 2004 г., но е истина, че средствата са били използвани конструктивно и спомагат за създаването на стабилна основа за политиката на регионално развитие в настоящия период.

” Статистическите данни показват, че подпомаганите региони се развиват по-бързо от другите за периода “

Ако можете да промените нещо от политиката, какво би било то?

Да се задължат правителствата в ЕС да посочат по-конкретно какво се очаква да постигне полученото финансиране и как това ще допринесе за регионалното развитие или за подобряване на териториалния баланс, да дефинира значими количествени показатели и цели, за да се даде възможност мерките да бъдат наблюдавани, не само ще позволи политиката да бъде по-добре оценена, но също така ще насърчи по-ефективното използване на средствата. Това вероятно ще трябва да върви ръка за ръка с повече условия при предоставяне на финансиране, както и насърчаване на обществения дебат в рамките на страните от конкретните цели на политиката.

Трябва ли политиката да бъде по-концентрирана в определени политически области, за да бъде по-ефективна?

Да и не. Ясно е, че финансирането трябва да бъде достатъчно голямо, за да осъществи разлика, която впечатлява, но не трябва да бъде твърде широко разпространено във всички политически области. Но тъй като регионите се различават по отношение на проблемите, пред които са изправени и техните специфични нужди, които са трудни за идентифициране централно, има ситуация, която им позволява да изберат ограничен брой области, в които да концентрират средствата. Това ще направи по-лесно мониторинга и оценката на политиката на сближаване.

Подпомагане на малкия бизнес

ЕЛЖБИЕТА БИЕНКОВСКА

министър на регионалното развитие, Полша

От януари 1999 г. до ноември 2007 г., Биенковска работи в главното управление на Силезийското воеводство. Като директор на отдела за регионално развитие, тя отговаря за планирането и изпълнението на регионалните инструменти за развитие, финансирани от предприєдинителните програми на ЕС, както и Структурните фондове в рамките на Националния план за развитие (НПР) 2004-2006 г. и Националната стратегия за сближаване 2007-2013 г.

От Ваша гледна точка, какво постигна политика на сближаване през програмния период 2000-2006 г.?

На първо място, прилагането на политиката на сближаване доведе до подобряване на основните макроикономически показатели. В действителност, тя има пряко въздействие върху икономическото, социално и териториално сближаване на Полша с по-развитите страни от ЕС. Европейските фондове спомогнаха за постепенно подобряване на качеството на инфраструктурата. В допълнение, благодарение на политиката на сближаване, равнището на управление и администрация значително се подобри.

Въздействието на социалното сближаване може да се види по-специално в безработицата и създаването на работни места. Смята се, че в годините 2004-2007 г. са създадени 20 % от новите работни места, благодарение на фондовете на ЕС. Всяка трета злата, инвестирана в Полша чрез публични проекти, се финансира с европейски пари.

Политиката на сближаване е значителен ускорител на просперитета. Освен това, тя се превърна в мощен щит срещу катастрофалното въздействие на икономическия спад. Публични и частни предприятия се обърнаха към европейските фондове за ограничени кредити. По мое мнение, политиката на сближаване е един вид масло, което поддържа работата на икономическия двигател.

Ако можехте да промените нещо от политиката, какво би било то?

С поглед към политиката на сближаване като ефективен инструмент за осигуряването на устойчивото развитие на Полша, мисля, че трябва да има по-голям акцент върху подкрепа за силните страни на регионите, за да ги направи по-конкурентноспособни.

Какви са най-големите предизвикателства за Полша във връзка с политиката на сближаване?

По мое мнение, това е без съмнение е ефективното използване на европейските фондове, така че да се увеличи конкурентоспособността на регионите и преодоляване на разликата в икономическите и социални различия между тях. Съдейки по резултатите, които Полша е постигнала досега, аз съм уверена, че ние ще успеем.

” В годините 2004-2007 г. са създадени 20 % от новите работни места, благодарение на фондовете на ЕС “

Подобряване на транспортните връзки в Полша

АЛБИНО КАПОРАЛЕ

генерален директор, икономическо развитие, регион Тоскана

През 2005 г. Капорале е начело на управителния орган на ЕДП Цел 2, 2000-2006 г. и в момента е представител на ОП „Регионална конкурентоспособност и заетост“ на ЕФРР за област Тоскана. През 2007 г. той е назначен за заместник-генерален директор на Индустиална политика, иновации, изследвания и занаяти.

От Ваша гледна точка, какво е постигнала политиката на сближаване за програмния период 2000-2006 г.?

От гледна точка на управлението, имаше опит да се опрости процеса на вземане на решения чрез предоставяне на по-голяма автономия на регионите, отговарящи за програмите. Това предизвика необходимостта да се разделят функциите и дейностите по мониторинга. Методите за програмно управление тръгнаха в тази насока, макар че не винаги дават значителни резултати за подобряване на ефективността.

Следните области бяха усилены: функции за оценка на програмите в рамките на обхвата на критериите за отчетност на заинтересованите страни, политико-институционално партньорство, важноста на ролята на местните власти и централната роля на политиката за регионално развитие.

Плановият период 2000-2006 г. потвърди стойността и функцията на европейската регионална политика на сближаване, която продължава да бъде „най-влиятелния лост“, въпреки факта, че тя все още не е оценена така както финансовата ѝ страна.

Ако можехте да промените нещо от политиката, какво би било то?

Дебатите, които се проведоха по перспективите на бюджет 2007-2013 г., както и първата документи и действия, които дадоха храна за размисъл за периода след 2013 г., се основават на потвърдението на противоречието, което е в сърцето на Кохезионна политика: повече от всяка друга политика, тя се основава на принципите на териториалност и допълняемост и така е по-близо до гражданите и предприятията - но дори и да е материалната страна на ЕС, тя се поглежда предпазливо от държавите-членки.

Кохезионната политика рискува да се разглежда само като извънредно средство за намеса в области, които са най-изоставащи по отношение на развитието.

Опитът от последните цикли на планиране на Структурните фондове засили значението на понятието за територия, без обаче да е в състояние изцяло да представлява добавената стойност на една политика, която доведе до действително по-сплотена Европа.

Смятате ли, че „докладът Барка“ – по искане на комисар Данута Хюбнер – съдържа решения за евентуалната реформа на европейската политика на сближаване?

„Докладът Барка“ уточнява критичните точки на всичките аспекти на настоящата политика на сближаване, решително представя теоретични и политически аргументи за продължаване на политиката, при условие че се направят някои промени.

Аз вярвам, че предложенията за промени на Барка са разумни и осъществими. Те са също така радикални, тъй като неминуемо ще се изправят срещу „интелектуалната неотстъпчивост“, както правят често реформите.

Една от силните страни на доклада е, че той показва, че реформираната политика на сближаване е изгодна за държавите-членки и териториите (регионални правителства и местни органи).

„Плановият период 2000-2006 г. потвърди стойността и функцията на европейската регионална политика на сближаване...“

Защита на Балтийското крайбрежие

ДЖОН БАКТЛЪР

професор по изследване на европейската политика и директор на изследователския център по европейски политики в университета Стратклайд в Глазгоу

Бактлър е публикувал книги, глави, статии и научни доклади за регионалното развитие и регионална политика, както и за политики от сектора за услуги.

От Ваша гледна точка, какво постигна политиката на сближаване в програмния период 2000-2006 г.?

През 2008-2009 г. изследователския център по европейска политика води оценка на управлението и изпълнението на кохезионната политика през 2000-2006 г. Нашето изследване идентифицира няколко важни тенденции:

- Има данни за увеличение на работата в партньорство.
- Процесът на разработване на програмите обикновено беше базиран на най-малко няколко анализа, стратегически размисли и консултации, и включваше по-последователно прилагане на предварителна оценка.
- По-голямо внимание бе отделяно на мониторинга, въпреки че полезността на предоставените системи и информация, понякога бе под въпрос.
- По-голям акцент бе поставен върху финансовото управление, контрол и одит, особено на процедурите за съобразяване с новите регламенти по прилагане, по-строг контрол на финансовите потоци, за да се избегне автоматично освобождаване.
- Развитието на културата на оценяване се подпомогна от изискването за средносрочна оценка и актуализация на средносрочното оценяване, а последното се използва при изготвянето на стратегиите за 2007-2013 г. Много държави-членки предприеха собствени оценки.

Все пак, тези развития не са универсални. Така че трябва да попитаме защо, след 15-20 години на управление на кохезионната политика, много управляващи органи не са в състояние или не желаят пълно използване на възможностите на ЕС за управление на процесите и прилагането. Доколко това се дължи на външни фактори или вътрешни ограничения?

Ако можехте да промените нещо от политиката, кое ще бъде то?

Структурните фондове за управление трябва да преоткрият смисъла на „политическа мисия“ – част, от което е било загубено през последното десетилетие. Много програми са заети с поглъщането на финансовите средства, за сметка на качеството на проекта. Значителни административни ресурси са посветени за отчитане, контрол и системи за финансово управление, предназначени повече за гарантиране спазването на нормативната уредба, отколкото да бъдат инструменти за управление на програмата. Нарастващ дял от времето трябва да бъде посветен на финансовия контрол и одита.

Един от най-вредните ефекти е, че участниците в политиката стават все по-разочаровани и по-разочаровани от нея. Има дори случаи на отказ на бенефициери, кандидатстващи за финансиране от ЕС, поради административни спънки.

Често се твърди, че самото изпълнение представлява „добавена стойност“. Има ли някакви доказателства за това?

Актуален въпрос за оценката е дали има доказателства за „разпростиране“ на структурните фондове към вътрешните системи за управление на политиките на държавите-членки. Често наричано „добавена стойност“, то е предмет на оспорван дебат. Тук може да се направи недвусмислен извод: опитът от изпълнението на структурните фондове е повлиял (обикновено положително) практиките и процедурите, използвани от държавите-членки за управлението на своите собствени вътрешни политики. Този вид влияние зависи от активистите „политически предприемачи“ и силния политически ангажимент.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost2006/wp11_en.htm

” Опитът от изпълнението на структурните фондове е повлиял (обикновено положително) практиките и процедурите, използвани от държавите-членки за управлението на своите собствени вътрешни политики “

ПОСЛЕДВАЩА ОЦЕНКА НА ЦЕЛИ 1 И 2, 2000-2006 Г.: КОНСТАТАЦИИ ОТ ПРЪВ ПОГЛЕД

Ефектите на политиката на сближаване през 2000-2006 г. бяха прегледани от различни ъгли, като се използваха различни методи за оценяване. Всички различни блокове се вписват заедно, за да дадат цялостната картина на въздействието на политиката на сближаване през 2000-2006 г. Това,

- от една страна, чрез макроикономически модели, административни данни и анализ на управлението и системите за прилагане
- от друга страна, чрез тематично разпределение на областите от политиката, в които ЕФРР и Кохезионния фонд имат значителен принос

Въздействие на кохезионната политика през 2000-2006 г.

Въздействието на кохезионната политика е изградено от елементи около този кръг:

- влияние върху БВП и заетостта,
- принос към екологични цели и балансирано териториално развитие,
- резултати в основните сектори,
- принос за изграждане на капацитет и политическо обучение във всички държави-членки,
- примери за добри практики.

МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТИ

- Два модела (HERMIN, Quest) симулираха дългосрочните ефекти на политиката на сближаване върху БВП, заетостта и капиталите в регионите по Цел 1.
- Кумулативен БВП, сравнен със ситуация без кохезионна политика за 2009 г. (резултат от Quest):
 - + 0,61 % Германия
 - + 5,0 % Полша
 - + 9,5 % Испания
 - + 15,7 % Португалия
- Ефект върху заетостта през 2008 г., сравнен със ситуация без кохезионна политика: + 819 000 души (HERMIN).

ТРАНСПОРТ

- ЕФРР финансира 24 % от удължаването на магистралите в ЕС, което доведе до значително развитие на пътната мрежа.
- 13 % от всички нови високоскоростни железопътни линии в Европа са били съфинансирани от ЕФРР.
- Интермодален и градския транспорт, кръстосани връзки на границите и железопътен транспорт се нуждаят от повече внимание.

УПРАВЛЕНИЕ И СИСТЕМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

- ЕС-10 успяват да въведат системи за правилно усвояване на ресурсите: значителни подобрения във времето и положително влияние върху вътрешните системи за управление.
- ЕС-10 и ЕС-15 се нуждаят от силен акцент върху резултатите.

ПОДКРЕПА ЗА ПРЕДПРИЯТИЯТА

- МСП са основната целева група на подкрепата на ЕФРР за предприятията (83 % от средствата). Увеличаване използването на непреки инструменти - бизнес услуги, подкрепа за клъстери, мрежи.
- Най-малко 638 000 създадени брутни работни места.
- В казус от Източна Германия, има убедителни доказателства, че подкрепата на преките инвестиции увеличава производствената дейност и инвестициите.

СТРУКТУРНИ ПРОМЕНИ И ГЛОБАЛИЗАЦИЯ

- Пътеките от зависимости могат да бъдат променени от дългосрочни, добре формулирани регионални политики. Програмите от Цел 2 са по-ефективни, когато укрепват регионалните политики и не се впускат към допълнителни цели.
- Приносът на ЕФРР е най-ефективен, когато интервенциите са насочени към иновации и интернационализация.

ОКОЛНА СРЕДА И ПРОМЯНА НА КЛИМАТА

- 25,5 милиарда евро похарчени за интервенции с екологична насоченост през 2000-2006 г.
- Още 14 милиона души бяха свързани към по-съвременни системи за водоснабдяване, 20 милиона към пречистването на отпада води – това с подкрепа от ЕФРР.
- Европейската комисия трябва да изрично заявява, че отговорът на екологичните изисквания на ЕС е една от целите на кохезионната политика дори ако в краткосрочен план тя не води до икономически растеж.

РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- ЕФРР допринесе значително за развитието на селските райони в регионите по Цел 1 и 2.
- Политиката на сближаване трябва да направи своя принос по-видим за обитателите на селските райони.

ПОЛ И ДЕМОГРАФИЯ

- Демография: въпреки че не е приоритет в началото на програмния период, регионите започнаха да оказват подкрепа на съответни проекти.
- Доказателства от оценка предполагат, че не е достатъчно да зададете равнопоставеността на половете като хоризонтален приоритет – по-ефективно е, когато е подкрепена от конкретни, реални действия. Броят на хоризонталните приоритети трябва да бъдат ограничени до съответстващите с регионалните.

НОВО МЕТРО

ЗА АТИНА

Думите „Атина“ и „транспорт“ заедно дълго време, караха дори и най-искрените приятели на този град да преbledнеят – сега градът е готов да се отърси от този имидж.

От 1965 г. до 1983 г. броят на хората, използващи обществения транспорт, е намалял почти наполовина, понижава се от 973 милиона до 510 милиона – рязко покачване на автомобилната собственост възниква през същия период. Резултатът: задръствания, замърсяване и проблеми с общественото здраве. Решението: ново метро.

По-бърза и по-чиста транспортна система

Обширен проект, изпълнен с технически усложнения, вариращи от земетресения до съхраняване на археологически находки, изграждането на подземната система на града започна още през 1992 година. Преди това хората главно разчитаха на автобусите и така страдаха от същите задръствания като автомобилните водачи. Тъй като първата фаза направи ограничени промени, от 2004 г. започна разширение. Като цяло са прекарани над 30 подземни километра, който през 2007 г. помогнаха на малко под 200 милиона души в тяхното ежедневие, отнемайки натиска от претъпканите надземни пътища. С дневен брой от 650 000 пътници, няма никакво съмнение, че атинското метро помогна да се облекчи част от проблема на трафика в центъра на Атина, в частност в пътният коридор, обслужван от метрото.

ПРЕЗ 1994-1999 Г. ПЪРВАТА ФАЗА ПОЛУЧИ 2,1 МИЛИАРДА ЕВРО:

- 50 % от които дойдоха от ЕФРР и Кохезионния фонд
- 39 % от заеми от Европейската инвестиционна банка
- 11 % от гръцката държава

ПРЕЗ 2000-2006 Г. РАЗШИРИТЕЛНАТА ФАЗА ПОЛУЧИ 2,2 МИЛИАРДА ЕВРО:

- 43 % от ЕФРР и Кохезионния фонд
- 38 % от заеми от Европейската инвестиционна банка
- 19 % от гръцката държава

Изчислено е, че първата фаза на проекта намали броя на автомобилите, влизаци в центъра на града със 70 000, което представлява 335 000 моторизирани км на ден. Още последни прогнози, направени от „Атико метро“ АД, показват общо намаление от 120 000 пътувания дневно с личен автомобил, след откриването на линиите от разширението. По-малко автомобили означава по-лесно паркиране и значително намаляване на замърсителите на въздуха.

Пътуването из града е много по-ефективно – скорошна авария в метрото доведе до 20-25 % увеличаване на времето за пътуване по време на пиковите часове по главните пътища, обслужващи един и същи маршрут с метрото.

В това издание на „Панорама“ разглеждаме четири проекта в рамките на ЕС, които са оценени и показват примери за добри практики в четирите приоритетни области на финансиране на регионалната политика: инфраструктура, подкрепа на предприемачеството, околна среда и равенство между половете.

Изграждане на инфраструктура, изграждане на партньорство

Оценката на проекта показва много примери за добри практики, включително сътрудничеството между партньорите, като различните органи на управление, особено впечатляващо, като се има предвид допълнителния натиск на крайния срок, наложен от Олимпийските игри.

Бяха извършени археологически разкопки, които, наред със съхраняването, транспортирането и показването на находките, изискваха тясно сътрудничество между разнообразните органи като „Атико метро“ АД, Консорциум „Олимпийско метро“ и Министерството на културата. Министерството контролираше всички археологически работи, докато „Атико метро“ финансираше и координираше разкопките в сътрудничество с изпълнителните органи и служби.

Тъй като проектът преминава през няколко префектури, различни местни власти участваха заедно с операторите на обществени превози. Спасяването на деликатни исторически находки с поглед към часовника, показващ началото на предстоящите Игри, сложната мрежа от организации за координиране – ръководителите на проекта имат право на чувство на удовлетвореност от работата си.

Подпомагане на заетостта и туризма

Намаляването на времето за пътуване, заедно с талантливото представяне на артефактите по гарите са добри стимули за туристите да посетят града – самото метро стана витрина за атинското наследство. Въпреки ползата за туристическата индустрия, метрото е създадено главно за атиняни. Периферните райони на града сега се обслужват от метрото и като резултат се възраждат, защото пътуването стана по-лесно. За много жители ежедневното пътуване сега отнема много по-малко време.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:

<http://www.ametro.gr/page/>

Облекчаване на трафика в Атина

„ЧЕХИНВЕСТ“ – ИНТЕЛИГЕНТНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ ЗАПОЧВАТ ТУК

Инвестициите и развитието на бизнеса са двете основни дейности на „ЧехИнвест“, агенция, която осигурява безплатни услуги за местни и чуждестранни фирми от 1992 г. насам. Като такава, тя е средство за осъществяването на 1 200 инвестиции на стойност около 650 милиарда крони (26 милиарда евро).

През 2004 г. „ЧехИнвест“ започва да канализира европейски субсидии за чешки компании. Чрез Оперативната програма „Индустрия и предприятия“, „ЧехИнвест“ администрира около 350 милиона евро към тези фирми.

Регионално финансиране от ЕС 4,9 милиона евро през 2007 г.
и по-късно 5,09 милиона евро през 2008 г.

Следване на пазара

Докато първоначално „ЧехИнвест“ се фокусира върху проекти в преработвателната промишленост (автомобили, електроника, космическите изследвания), сега тя се занимава главно с проекти в областта на проучванията и развитието (технологични центрове) и услуги в подкрепа на бизнеса (Центровете за обслужване на клиенти, финансови и счетоводни услуги).

Най-големият проект на „ЧехИнвест“ е с „Хюндай“. Съвсем нов завод на стойност 1 милиард евро се създава в северната част на Моравия и ще докара работни места за около 12 000 души.

Създаване на солидна репутация

„ЧехИнвест“ се смята за отправна точка за интелигентно инвестиране, след като спечели репутацията на най-ефективния посреднически орган в Чешката република. Така че какви са ключовите фактори за успеха на „ЧехИнвест“?

- Регионалните клоновете са създадени на територията на цялата Чешка република, общо 13, под мотото „за клиента“. Това позволява на агенцията да осигури системно високо ниво на услугите за своите клиенти във всички самостоятелни самоуправляващи се региона на страната.
- Създаването на горещата телефонна линия за безплатна информация, в действие от четири години, бе новаторство. Тази услуга е обработи повече от 33 000 запитвания по въпроса за европейските субсидии.

Александра Рудисарова, главен изпълнителен директор на „ЧехИнвест“ обяснява, „Чешката република предвижда доста силен национален пакет от стимули за инвестиции. Ние бяхме в състояние да прецизираме финансирането от ЕС така, че да може да бъде използвано за подпомагане на най-ценните проекти в проучването и развитието и инвеститорите го приветстваха.“

Посрещане на предизвикателствата

Едно голямо предизвикателство, което „ЧехИнвест“ трябваше да преодолее, бе намирането на бюджет за наемане на нов персонал за регионалните си клонове, но те успяха да убедят банките да им дадат финансирането, което им бе необходимо. След това бе въпрос само за намиране на правилните хора. Това често отнема към шест месеца. В идеалния случай, кандидатите трябва да имат опит в бизнеса, така че да разбират нуждите на частните фирми и да бъдат в състояние да разговарят на техния език.

Даване за пример

Мрежата от регионални клонове, се счита за високо професионална и ще продължи и през новия програмен период 2007-2013 г. През това време, дружества, работещи извън столицата, ще получат повече от 3,6 милиарда евро от Оперативна програма „Предприятия и иновации“.

Възможно е големият потенциал на този подход да бъде приложен при други обстоятелства и в други страни – осигуряване на силно и убедително лидерство, както „ЧехИнвест“, може да бъде учредено.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ НА:

www.czechinvest.org

Подпомагане на бизнеса в Чешката република

ПАРК „НАУКА И БИЗНЕС“ – ФИНЛАНДСКИЯТ КЛЪСТЕР ЗА ЧИСТИ ТЕХНОЛОГИИ

През 2000-2006 г. парк „Наука и бизнес“ - гр. Лаhti получи:

855 982 евро от ЕФРР

общо финансиране от 2 463 179 евро

Някога дом за тежката промишленост, гр. Лаhti – Южна Финландия е силно засегнат от колапса на основния си пазар, Съветския съюз. Една трета от дървените, метални и пластмасови изделия, произведени в града, са били предназначени за износ през границата – когато това приключва, същото се случва и с перспективата на града. Но с помощта на финансиране от ЕФРР, екологичната, зелена индустрия разцъфтява в града, някога доминиран от миришещи и прашни производства. През 2000 г. икономиката все още се опитва да се приспособи към промените и безработицата в региона остава към 12 %.

Паркът е дом за около 120 фирми, консорциум от пет университета и публични корпорации за развитие. А как започна всичко?

Тайната на успеха

Една от основните цели на стратегията за развитие на региона е да се засили привлекателността и конкурентоспособността на компаниите. Използвани са два подхода: развитие на МСП и средата, в която работят, и използването на нови технологии и обучение. За това помощта от ЕФРР се оказва решаваща. Като част от този приоритет, ЕФРР подкрепя

екологичните проекти на участващите дружества, с цел разработване на бизнеса, конкурентоспособността и заетостта чрез иновации. Подкрепата приема и идеята за укрепване на международните връзки.

В играта се включва и географията – езерото Весиярви е интересно за изследване и привлича научен интерес към региона, така през 2005 г. Лаhti се радва на създаването на регионална иновационна система.

В региона има ясно определени компетенции относно икономическото развитие. Всеки регионален съвет специфицира определения му проект към специфичните ключови области, като използва регионалната програма за ръководство и определя своята дългосрочна стратегия в съответствие с тези параметри. Това позволи на региона Пайят-Хаме да съсредоточи вниманието върху силните си страни.

В парка

Като острие на технологиите по околна среда, парк „Наука и бизнес“ действа, като място за срещи, екологични изследвания, образование и бизнес. Той координира клъстера за чисти технологии, чийто основни области на компетентност са рециклирането, ефективността на материалите, енергийната ефективност и пречистването на водите.

Университети, фирми, организации за развитие, финансиращи организации и общини, всички се събират, за да предлагат услуги и проекти, които са изцяло ориентирани към нуждите на фирмите, водещи координацията на всички дейности. 12 % от собствеността е частна.

И всички партньори извадиха парите си на масата. Паркът има оборот от 7,2 милиона евро за 2009 г., около 0,9 милиона евро (12 %) са финансиране от ЕФРР, 2,7 милиона евро от други държавни институции (министерства, Tekes и др.) и ЕСФ, 1,5 милиона евро от частни заинтересовани лица, и 2,1 милиона евро от общините (главно град Лаhti).

Работа за бъдещето

Благодарение на постоянния акцент върху увеличение на компетентността, рециклирането и управлението на отпадъците сега възлизат на повече от 50 % от технологично чистия бизнес в региона, всичко това, заедно с нарастващото значение на ефективността на материалите и затворените цикли в традиционните индустрии, оправда силната насоченост на ЕФРР в тази област.

Паркът „Наука и бизнес“ - гр. Лаhti стана водещ технологичен център за околна среда във Финландия. Клъстера за чисти технологии привлече няколко международни, бързо развиващите се компании. През 2006 г. към парка са привлечени 70 утвърдени фирми, 41 инкубаторни фирми и около 200 активни компании. Повече от 30 милиона евро са инвестирани и са създадени 170 нови работни места за периода между 2005 и 2007 г.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:

<http://www.lahtisbp.fi/en>

По зелена пътека в новия бизнес парк

СЪЧЕТАВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА ЖЕНИТЕ С ТЕЗИ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА В ЗАЛЦБУРГ

В регион, който няма нито една жена сред 15-те кметове, работата на регионалния ръководител на проекта за равни възможности обещава да бъде предизвикателна задача. След като Андреа Шиндлер-Пернер започна работа преди осем години, селският регион Лунгау (Австрия) извървя дълъг път.

Когато е била назначена през 2002 г., практически не е съществувала инфраструктура, която да позволява на жените да намерят баланс между работата и семейството, примерно целодневни детски заведения. Данните от периода отразяват този дефицит: по-малко от половината от майките работят, печелят 30 % по-малко от мъжете и над 80 % от всички жени висшистки са напуснали региона.

Службата на Шиндлер - Пернер бе създадена благодарение на финансиране по линия на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), за да промени нещата.

„Началото беше трудно“, спомня си Шиндлер-Пернер. „Аз бях единствената жена сред група от диктуващи мъже, без политическа сила, персонал и бюджет.“ Патриаршеските структури не са единственото предизвикателство; имаше и пълна липса на информираност за цялата идея за равнопоставеност на половете.

Но тя е решена да промени ситуацията. Самата тя като майка на две деца, изпитва трудността на съвместяването на работа и семейство при завръщането си в региона Лунгау след като завършва: „Ако майка ми и мъжът ми не ми помагаша, не бих могла да остана.“

„Pagitsch Kinderland“ – целодневна, целогодишна, фирмена грижа за децата

Разбира се, на първо място, необходимостта от грижи за децата мотивира Шиндлер-Пернер при създаването на детска градина за строителната компания „Пагич“. Бързо развиващата се компания, за която работят около 160 души, я търси за съдействие при намирането на жени-кандидатки за нарастващите им нужди от персонал на регионално ниво. След проучване, идентифицирало наличието на подходящо детско заведение, като важен фактор, пилотният проект „Pagitsch Kinderland“ е стартиран.

Съвместното финансиране от ЕФРР и национални ресурси, спомогна тя да отвори врати през 2006 г., предлагайки професионални дневни грижи за деца на възраст между две и 14 години в групи до 16, шест дни в седмицата, 12 месеца в годината. Работното време е адаптирано към нуждите на работещите родители.

Началото е с една група, но успехът е такъв, че втора група е създадена през 2008 година. Само през 2009 г. „Пагич“ наема 11 жени с деца.

„PAGITSCH KINDERLAND“ – ФИНАНСИРАНЕ

- Общ бюджет на проекта за една година (2006 г.): 105 000 евро
- Принос на ЕФРР: 47 250 евро (45 %)
- Други източници на финансиране:
Ресурси от провинция Залцбург: 15 750 евро

Проектът получава няколко награди за насърчване на равните възможности и корпоративната социална отговорност от провинция Залцбург и австрийското Федерално министерство на икономиката.

„Lungauer Frauen Netzwerk“ – откриване на възможности за жените чрез работа в мрежи

Осъзнавайки, че работата в мрежи между жените посветена на равнопоставеността на половете ще бъде полезна, Шиндлер-Пернер започва да организира срещи: роди се „Frauen Lungauer Netzwerk“. След една година на интензивна подготовка, мрежата кандидатства успешно за финансиране от LEADER+.

Чрез мероприятия, обучения, обмен на информация и медийно присъствие, мрежата успява да засили ролята на жените в процесите на вземане на решения и увеличаване на общата осведоменост за равенството между половете.

„LUNGAUER FRAUEN NETZWERK“ – ФИНАНСИРАНЕ

- Общ проектен бюджет за три години (2003-2006 г.): 39 000 евро
- Принос на ФЕОГА: 20 670 евро (53 %)

Пътят напред

Казусът Залцбург показва, че прилагането на половата перспективност във всички политики и във всички политически фази може да даде полезни резултати за регионалното развитие, при условие че е подкрепено от създаването на организации за равни възможности със силна политическа ангажираност. Районът е постигнал известна популярност относно резултатите от равенството между половете не защото равенството между половете било хоризонтален приоритет, а благодарение на създаването на изпълнителен орган (два проекта за популяризиране на равенството между половете). Дали е доволна от резултатите, постигнати досега? „Ние се движим в правилната посока, но има още много да се направи“, казва тя. Необходим е дългосрочен ангажимент за превръщане на равните възможности в действителност за региона.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:

- <http://www.lungauerfrauennetzwerk.at/>
- <http://www.pagitsch.at/>

ОЦЕНКАТА – КАКВИ МЕТОДИ ДА СЕ ИЗПОЛЗВАТ?

Изборът на методи е важна стъпка, след като се определи темата за оценка и нейните основни въпроси. Методите не са важни само за човека или фирмата, фактически извършващи оценката – всяка община, район или администрация, възлагащи оценка, трябва да разполагат поне със списък на наличните инструменти, техните възможности и ограничения. Не на последно място - методите се различават по степен на технологичност и разходи.

Предизвикателството да се прилагат подходящи методи, стана особено належащо, когато ГД „Регионална политика“ трябваше да планира подхода си към последващата (ex post) оценка на периода 2000-2006 г., с повече от 230 програми от Цели 1 и 2, с различна големина (от 6 милиона до 6 милиарда евро!) и функциониращи в 25-те държави-членки. С цел да се направи възможна най-качествената оценка, едно от първите решения бе изборът на ключови области на интервенция и адаптирането на въпросите и методите към тях. Нещо повече, изборът на теми привлече преподаватели и консултанти, специализирани в различни сектори.

Изборът на подходящи методи за оценка е важен. Но няма метод, който може да отговори на всички въпроси. Методът зависи от въпросите за проучване, данните и потребителите. Всеки метод има своите граници, прави грешки и обхваща само малка част от нашите комплексни общества.

Отчетност: за какво харчим парите?

Доброто провеждане на политика се нуждае от добри доклади и добра счетоводна отчетност. Политиците искат да знаят какво е било създадено благодарение на подкрепата от Структурните фондове (напр. колко бизнес стартове са подкрепени). Днес повечето програми събират такива данни като изходни показатели.

Първоначалната задача на последващата оценка беше да събира информация за физическите ефекти от програмите. Това все още не е оценка, но е първият строителен камък и е информация, търсена от политиците. Екипите за оценка проучват информацията от системите за наблюдение на държавите-членки. Скоро се оказа, че тази информация - макар и често ценна за отделната програма - има много пропуски, когато трябва да се дава цялостна картина за всички държави-членки. Проучванията предават повече информация за основните области на намеса.

Качествени методи: Дали програмите от кохезионната политика отговарят на реалните нужди? Каква е истината за програмите? Защо някои работят по-добре от други?

Числата не са достатъчни, за да се убедят данъкоплатците и политиците, че публичните средства са добре инвестирани. Ето защо последващата оценка широко използва проучването на казуси. Разгледани са общо 84 казуса и 39 примера за добри практики. Повечето екипи по оценка, извършват интервюта със заинтересованите страни, с цел да получат информация и да проверят констатациите. Тези качествени изследвания могат да дадат много допълнителна информация, извън количествените влияния, полезна за политиците и гражданите, когато стане въпрос за разбиране как обществените политики влияят на място.

Тези методи се опитват да отговорят на въпроса защо даден комплекс от интервенции предизвиква ефекти, очаквани и неочаквани, за кого и в какъв контекст. Резултатът от този подход не е изразен в цифри а е историята, която описаният случай разказва. Той се основава на идеите от теорията на промяната. Ето защо тази група методи се нарича още теоретично базирана оценка на въздействието.

Проверка на оценката на вероятното влияние на програмите от ЕФРР

Съществува набор от методи, които са изключително популярни и са признати в природните и обществени науки, но не са широко използвани за оценка на програмите от ЕФРР – оценка на вероятното въздействие. Основната идея на вероятните методи е пресъздаването на това, какво би се случило при липса на интервенция.

Програмите за регионално развитие не се провеждат при контролирани условия, както експериментите във физиката или химията и единственият начин за намиране на приблизителен отговор на този въпрос е да се установят контролни групи. Така например, за програма подкрепяща започването на бизнес, ще бъде важно да се проследи развитието на предприятия, които са получили обществени средства с група от предприятия, без такава подкрепа. В най-добрия случай, но рядко възможно в политиката на сближаване, това може да стане чрез случаен подбор на бенефициери от голяма група кандидати.

Добрата отчетност означава добра политика

ПРЕГЛЕД НА ОЦЕНИТЕЛНИТЕ МЕТОДИ С ПРИМЕРИ

ОЦЕНКА НА ВЕРОЯТНОТО ВЛИЯНИЕ

Функционира ли програмата?

- Случайни контролни проби
- Разлика в разликата
- Непоследователен строеж
- Методи на съвпадението
- Променлив инструментариум

ТЕОРЕТИЧНО БАЗИРАНИ ОЦЕНКИ

Как функционира програмата?

- Проверки на бенефициерите
- Казуси, интервюта
- Реалистична оценка
- Оценка на участието

МОДЕЛИРАНЕ

- Макроикономически модели (напр. HERMIN, QUEST)
- Секторни модели (напр. TRANSTOOLS)
- Входно-изходен анализ
- Матрици за социално отчитане

ПРЕЦЕНКА НА АЛТЕРНАТИВИТЕ

- Анализ на приходите и разходите
- Анализ на разходната ефективност
- Многокритериен анализ
- Условна оценка

Съществуват други техники за създаване на контролни групи (например, разлика в разликата, подбиране на техники). Няколко от тях са изследвани в проучването на инвестиционна подкрепа за предприятия в областта на немската Цел 1. Проучването показва, че този инструмент води до допълнителни инвестиции в подкрепените предприятия. Достоверно е да се направи причинно-следствено тълкуване на тези различия, въз основа на емпирични доказателства и някои предположения.

Моделиране – по-голямата картина

Всички методи, посочени досега, гледат резултатите от програмите в относително тесен кръг. Те не могат да заснемат икономиката като цяло, включително и взаимодействието на програмата с икономиката. Моделите могат да помогнат да се отговори на този въпрос. Тяхната цел е да репродуцират основните механизми на цялата икономическа система, която може да обхваща един регион или нация. Един модел би могъл например да зададе въпрос, дали подкрепяните стартиращи фирми наистина създават работни места в икономиката или просто избутват не подкрепените от пазара.

Последващата оценка използва два различни макроикономически модела за регионите по Цел 1: HERMIN и QUEST. Техните симулации ориентират за ефекта на програмите на политиката на сближаване върху брутния вътрешен продукт, заетостта или капиталовите запаси на икономиката.

Моделите могат да бъдат ограничени до един сектор. При такава оценка ГД „Регионална политика“ и Съвместния изследователски център на Комисията изпита секторен модел транспорт (TRANSTOOLS).

При използване на резултатите от моделирането е важно, да не се забравя, че моделите са опростяване на реалността, въпреки цялата впечатляваща използвана математика.

Опростяването и допусканията, характерни за модела, трябва да бъдат ясни за потребителя, в противен случай моделите могат да създадат подвеждаща представа за „точност“.

Несъвместими алтернативи - какво ще правим?

Политиците често се сблъскват със ситуации, когато алтернативни проекти или програми се конкурират за финансиране. Анализът на разходите и приходите е най-известната техника в тази област. Тя се стреми да подкрепи решението за обществен проект чрез претегляне на всички разходи и приходи от проекта – сравняване на резултатите с алтернативни проекти. За да стане това претегляне възможно, разходите и приходите се правят в парично изражение. В момента ГД REGIO изпитва полезността на подобни анализи, след приключване на проекти, получили подкрепа от Кохезионния фонд през 2000-2006 г.

Как да се движим напред

Европейската комисия не може сама да представя всички доказателства относно изпълнението на кохезионната политика. Ето защо тя насърчава държавите-членки да използват някои от по-взискателни методи в своите оценки. Колкото повече оценки доставят достоверни доказателства за различните аспекти на политиката, толкова по-добре ще се създаде представа за изпълнението на цялостната политика.

За да обобщим: няма магически, единствен метод, за разкриване по най-лесния начин, дали програмите от политиката на сближаване са успешни или не. Но оценките, изградени на основата на разнообразни методи, могат да извлекат доказателства претендиращи за успех.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ВИЖ КНИГА ЗА ИЗТОЧНИЦИ НА МЕТОДИТЕ НА EVALSED:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/evalsed/sourcebooks/method_techniques/index_en.htm

ОЦЕНКАТА УКРЕПВА ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ

Оценката е вградена в политиката на сближаване от начало до край. Когато европейските лидери вземат решение относно бюджета на политиката, това трябва да бъде разпределено по цели и задачи на ниво държава-членка, регион и в крайна сметка проект. Ясните цели и задачи на всяко ниво могат да демонстрират приноса на проектите към европейските стремежи за постигане на икономическо, социално и териториално развитие. Оценката помага, както при поставянето на целите, така и при разкриване на изпълнението им.

Регионите са отговорни за оценка на програмите си, за да преценят дали те се извършват по план и дали се осъществяват необходимите подобрения. През 2007-2013 г. местните и националните власти имат голяма свобода да решават какво и кога да ще оценяват. Най-важното е оценките да бъдат така замислени, че да отговарят на нуждите за познание в дадена област: ако управляващите имат нужда от резултатите, от оценките вероятността да ги използват е по-голяма!

В тази рубрика, програмни координатори от четири области на ЕС, Франция, Полша, Северен Рейн-Вестфалия в Германия и Австрия, ще ни разкажат, как оценката им помага да предлагат ефективни програми, които отговарят на целите на политиката на сближаване.

ФРАНЦИЯ

Традиционно, политиката за регионално развитие във Франция е централизирана. През последните 20 години националният подход за планиране се разви към децентрализация и по-голяма отговорност на местните власти. Освен това, от 2000 г. насам е налице постоянен стремеж за по-добра координация между отделните програми от ЕФРР и *Contrats de plan Etat-Région (CPERs)*, които са програми тип „държава-регион“, въведени от децентрализационната политика прилагана във Франция от 1980 г.

За да подпомогнат постигането на тази цел, програмите „държава-регион“ бяха приведени в съответствие със седемгодишния програмен период на програмите от ЕФРР (2000-2006 г.). Целта бе да се насърчават по-съгласувани действия и увеличаване на ефекта от вътрешните и европейските фондове. През този период, оценката придаде добавена стойност на програмите „държава-регион“, чрез въвеждане на нови практики като междинната оценка и създаде по-силна култура на оценяване в държавната и областни администрации. Тази съгласуваност с програмата на ЕФРР се

DATAR е национален орган, отговарящ за пространственото планиране и политиката на регионално развитие във Франция, предоставящ указания за определяне на националната стратегия. Той е отговорен за процеса на координиране и оценка на програмите от ЕФРР и CPERs, предлага методологии и извършва национални тематични оценки. На регионално ниво, префектурите, в партньорство с регионалните органи на самоуправление (с изключение на регионален орган Елзас, на който е делегирана такава роля), са отговорни за мониторинга и оценката.

увеличи по-нататък и в настоящия период, чрез въвеждане на предварителни оценки за програмите „държава-регион“, създаване на обща регионални комисии за оценка и стартиране на общи оценки на програмите от ЕФРР и CPERs.

Поради сложното институционално разделение на отговорностите между отделните региони и централното ниво, мониторингът на национални и регионални програми е истинско предизвикателство. Преди 2000 г., регионите използват свои собствени системи за мониторинг, които не винаги са били съвместими с тези на централно ниво, което прави невъзможно консолидирането на данните, събрани от регионите. Периода 2000-2006 г. е белязан от въвеждането на PRESAGE, система за финансов мониторинг на програмите, финансирани от ЕФРР. Освен дейностите по оценката, тази система е разширена за извършване на мониторинга на CPERs през текущия период. Въпреки че мониторингът се счита за административна натовареност, той е полезно средство за обучение за партньорите по проекта и регионалните власти.

ПОЛША

В подготовката на присъединяването към ЕС през 2004 г., Полша бе изправена пред тежка задача за създаване от нулата на системи за оценка на въздействието на инвестиционните програми. Наред с другите нови държави-членки, трябваше да се създадат институционални структури и капацитет, преди началото на някаква оценка. Тази задача изглеждаше непостижима. Днес обаче, Звеното за национално оценяване е все по-силно, това, което започна, като задължение за програмен контрол, сега е пример за модерно управление в обществената администрация.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:

<http://www.datar.gouv.fr/>

Първите стъпки в това пътуване започнаха през 2004 г. с интензивни усилия за създаване на стабилна институция и обучение на длъжностни лица по оценителни техники. До 2006 г. бе натрупан достатъчен опит за изготвяне на предварителните оценки на програмите за периода 2007-2013 г. и поставянето на по-обхватните въпроси, за това как да се оцени въздействието, кой да отговаря за това и най-добрите начини за разпространяване на резултатите от констатациите. Картината от оценката сега е едно постоянно, интегрирано проучване и събиране на данни, за разкриване на истинското икономическо въздействие на отделните проекти, а в по-широк аспект и хоризонталните цели на програмите за регионално развитие.

Постигайки много за кратък период от време, полските оценители имат желание да споделят своите знания и да поддържат динамиката на прогреса. Всички участващи са се посветили на огласяването на резултатите от работата си и ги разпространяват чрез конференции, интернет, доклади и бази данни, достъпни за обществеността.

Обучението по процедури за оценка и подобряване на техниките продължава да бъде в основата на тяхната работа. Финансирането от ЕС гарантира, че процесът на оценка може да се развива непрекъснато, чрез нови възможности за обучение и чрез предоставяне на средства за изследвания в тази област. Това се допълва с привличането на външни експерти и възползване от засиленото международно сътрудничество. С тази мощна комбинация от средства и амбиции, оценката в Полша бързо придобива завидна репутация.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:

Полша – <http://www.mg.gov.pl/English>

Финансиране на ВЕИ в Реюнион

” Това, което започна, като задължение за програмен контрол, сега е пример за модерно управление в обществената администрация “

СЕВЕРЕН РЕЙН-ВЕСТФАЛИЯ, ГЕРМАНИЯ

Дългият списък от успехи на програмния мониторинг в Германия предоставя стабилна основа за нарастващите, широко мащабни показатели, проследявани днес. В Северен Рейн-Вестфалия програмните оценители сглобяват цялостната картина от ефекта на регионалното развитие чрез финансови данни и данни за заетостта. Това хвърля поглед върху начина, по който обхватът на проектите допринася за създаването на работни места, иновациите, създаването на нови фирми и възможностите за професионално обучение.

Ако погледнем отвъд, към хоризонталните цели, процесът на оценяване преценява и опазването на околната среда, и равните възможности. Мартин Хенике, ръководител на управляващия орган в Министерството на икономиката и енергетиката на Северен Рейн-Вестфалия, е убеден, че „непрекъснатото наблюдение и оценка са в основата на прозрачността, ефективността и ефикасността.“

Всяко предложение за проект трябва да съдържа подробна обосновка за финансиране с оглед на икономическите, социалните и екологичните очаквани ползи. Това изобилие от информация носи нарастващи ползи с течение на времето и по-детайлното предвиждане за проектните ползи е по-полезно за непрекъснатия процес на оценка и поставянето на специфични жалони.

За някои комплексни програми, особено в случаите с нови инструменти за финансиране, след приключване на проекта се извършва задълбочена проверка. В тези случаи оценителите търсят количествени данни за резултатите от проекта, както и по-качествени оценки на нивата на иновациите и социалните подобрения. Понякога се вкарват външни екипи с цел повишаване на опита в определени области, за да се позволи по-осезаем напредък в по-широки тематични аспекти, като Стратегията за защита на климата.

Всички тези направления сега могат да се обединят в един надежден и мощен процес на оценка, която доказва стойността на парите в редица мерки и е основа за непрекъснатата фина настройка при управлението на бъдещи проекти.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:

Северен Рейн-Вестфалия
<http://www.economy.nrw.de/grundsatz/nrwineu/index.php>

АВСТРИЯ

Движещата сила за оценката в Австрия е новият регламент за структурните фондове на ЕС, които насърчават по-открит, логически подход.

Системната оценка, която е предпоставка за процесно-ориентирани системи за оценяване, изисква обмен на знания и изграждане на мрежи, за да се гарантира, че научените уроци са споделени.

В периода 2000-2006 г. се създаде нов инструмент за подобряване на комуникацията и координацията на процеса на оценяване. Това е координационната, оценителна, работна платформа КАП-ЕВА, създадена в момента за ползване на специфичните, задължителни средно-срочни оценки.

В рамките на междинната оценка през 2003 г., изследователската фирма Profactor от Горна Австрия е оценена по отношение на регионалните ефекти от изследователски проекти, финансирани от ЕС. Процесът погледна внимателно въздействието на проекта върху иновационния потенциал на местните и регионални МСП, развитието на ориентирана към иновациите инфраструктура и подобряване на трансфера на технологии. Въпреки че се установиха някои възможности за подобрене, например насърчаване на по-малко иновативни предприятия за достъп до изследователско и развойно ноу-хау, оценката на Profactor потвърди положителния ефект от проектите, финансирани от ЕС.

Оценителният подход бе доразвит през 2007-2013 г. чрез създаване на интегриран стратегически процес на наблюдение „STRAT.Atplus“. В резултат на проведеното количествено пилотно проучване (период на наблюдение 1995-2007 г.), бе направено следното заключение: подпомаганите региони (в периода 1995-2007 г.) се развиват по-добре по отношение на заетостта и пазара на труда и са постигнали голям напредък в сравнение с райони без чужда намеса. Броят на децентрализираните структури за активиране и създаването на регионални посредници са подобрили условията за развитие на регионите. Стратегическият процес на наблюдение напълно подкрепя принципа на партньорство и подчертава регионалните стратегически разработки от перспективата за кръстосаното финансиране.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ: Австрия - www.oerok.gv.at

„Дългият списък от успехи на програмния мониторинг в Германия предоставя стабилна основа за нарастващите широко-мащабни показатели, проследявани днес“

Проектът „Профактор“ показва ползата от фондовете на ЕС

ПРЕДСТАВЯНЕ НА КОМИСАР ХАН,

НОВИЯТ КОМИСАР НА ЕС ПО РЕГИОНАЛНА
ПОЛИТИКА**Какви ключови предизвикателства виждате в новата си роля на европейски комисар по регионална политика?**

Първо, позволете ми да кажа, че е привилегия да бъда утвърден на тази длъжност. Управлението на регионалната политика на ЕС – един от най-големите успехи на европейската интеграция – е огромно предизвикателство само по себе си и аз очаквам с нетърпение да продължа добрата работа, извършена от моите предшественици.

Моето мнение е, че трябва да развиваме базирани на знанието, иновативни и устойчиви регионални икономики. Финансовата криза и последващият икономически спад се отразиха на всички региони, в целия Съюз. Те продължават да имат голямо влияние върху икономическото развитие и заетостта. С инвестирането на още повече регионални средства в научните изследвания, иновациите и образованието, можем да помогнем за укрепване на конкурентоспособността и иновациите в нашите региони, което на свой ред ще ни позволи да излезем по-силни от икономическата криза.

Ние също трябва да гарантираме, че нашата политика е насочена, повече от всякога, към постигане на осезаеми резултати и създаване на работни места. В нашия тясно обвързан свят, постигането на ръст в един регион ще доведе до нови работни места в друг. В крайна сметка, регионалните инвестиции означават европейски напредък.

Вие се ангажирахте да превърнете целите на регионалната политика в ключов аспект на „Стратегия 2020“ на ЕС – това реалистично ли е?

Една от основните ми цели е да се гарантира, че кохезионната политика на ЕС е тясно свързана със стратегията „Европа 2020“. Това е основен приоритет. Тази стратегия ще определи рамката за икономическото, социално и екологично развитие на ЕС за следващото десетилетие. Като се има предвид сегашния икономически климат, постигането на нейните цели няма да бъде лесна задача. Въпреки това, с интегрираната си инвестиционна рамка, доказана система за предоставяне и владение на място, политиката на сближаване може и ще бъде един от основните двигатели за „Европа 2020“.

Вече сте отговорен за един от най-големите бюджети в Европейския съюз – как ще гарантирате, че въздействието на политиката е преценено щателно?

Политика струваща 50 милиарда евро годишно със сигурност представлява много пари! Оценката на въздействието на тази инвестиция, научаването какво и защо работи е решаващо за

нейния успех. Аз твърдо вярвам, че политиката на сближаване трябва да се съсредоточи повече върху резултатите, с критерии за ефективност, отразяващи характера на интервенциите и целите на политиката.

Милиони проекти бяха подкрепени от нашата политика. Тези проекти разказват история за това, как значителните инвестиции в инфраструктура, подобряване на околната среда, в областта на иновациите, развитието на бизнеса и уменията на хората, са предоставили реални ползи за гражданите на целия Европейски съюз. Запознаването на обществеността с това, какво действително е било постигнато с парите на данъкоплатците, е не само от решаващо значение, то е крайгъглен камък на демократичната отчетност. Затова ние трябва да сме абсолютно сигурни, че имаме най-добрите системи за контрол на място, така че данъкоплатците да знаят, че парите са похарчени целесъобразно.

Това ще изисква още по-силен контрол, оценителна култура и ангажимент за обучение в рамките на партньорството. Повишеното внимание към изпълнението, целите и резултатите може и трябва да бъде обвързано с отговорности и определени условия за насърчаване на качеството.

Имаше много дискусии за бъдещето на политиката на сближаване – какви са вашите лични виждания по някои от основните спорни въпроси?

В общия контекст на „Стратегия 2020“ на ЕС и прегледа на бюджета, 2010 г. в много отношения е ключова година за полагане на основите за бъдещата политика на сближаване. Формирането на политиката за периода след 2013 г. така че тя да може да подкрепи европейските региони в новите предизвикателства и навлизането в икономиката на утрешния ден, ще бъде една от моите най-важни задачи.

Европейският проект на икономическа интеграция е за всички – затова кохезионната политика трябва да бъде политика за всички региони. Все пак, за да се повиши ефективността на политиката, ние трябва да насочим бъдещите подкрепа към ограничен брой приоритети в съответствие с „Европа 2020“ и да избягваме по-нататъшно мултиплициране и разпиляване на финансирането от Общността. За да постигнем това ние трябва да опростим правилата на политиката, да се съсредоточим повече върху резултатите и да работим заедно, на всички нива, за комбиниране на европейското финансиране с местните, регионалните, националните или частни бюджети, за да имат инвестициите максимален ефект.

Генерална дирекция „Регионално развитие“ подкрепя изграждането на оценителен капацитет в държавите-членки и регионите чрез предоставяне на съвети и насоки за методите на оценка и добри примери. Целта е да се помогне на националните и регионалните администрации за подобряване на възискателността и качеството на техните оценки. Ние правим това чрез разнообразни работни документи, насоки, оценителни мероприятия и две мрежи по оценките.

Мрежа по оценки на държавите-членки:

Мрежата по оценки на държавите-членки е форум за дискусия между Европейската комисия (Генерална дирекция „Регионална политика“) и държавите-членки по въпроси, отнасящи се до оценката на кохезионната политика. Тази мрежа се ръководи от отдела за оценка на ГД REGIO и се среща два или три пъти годишно за обсъждане на методите за оценка, добрите практики, оценка на резултатите и тяхното използване.

Тя има за цел да улесни обмена на опит и добри практики между държавите-членки, с цел укрепване на капацитета за оценка в рамките на Европейския съюз. Мрежата по оценките включва

представители на държавите-членки, които са отговорни за оценка на кохезионната политика, по-специално Европейският фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд.

Експертна оценителна мрежа

Целта на тази нова инициатива е обхващане на всички налични доказателства за изпълнението на кохезионната политика всяка година, както и изготвяне на годишен доклад за всяка държава-членка. Първите доклади ще бъдат публикувани в края на 2010 г.

Стартирала в началото на 2010 г., тази мрежа от експерти ще синтезира доказателства относно изпълнението на политиката за периода 2007-13 г., чрез прегледа на физическото и финансово изпълнение на Оперативните програми. Ще анализира на данни, идващи от оценките предприети в държавите-членки.

Съгласно действащата нормативна уредба, държавите-членки са отговорни за оценките по време на програмния период, в зависимост от техните нужди и приоритети. През последните няколко години държавите-членки са разработили планове за оценка и много от тях започнаха оценки, които предоставят нов поглед към изпълнението на програмите. Мрежата за експертна оценка ще анализира резултатите от тези изследвания във всяка държава-членка.

Друга цел на тази мрежа е да се намерят примери за добри практики при оценката (интересни методи, добри данни и т.н.). Проучванията, които могат да бъдат полезни и интересни за други държави-членки, ще бъдат на разположение в онлайн библиотеката на сайта Inforegio, където потребителите ще могат да търсят оценителни проучвания по различни критерии.

Фокус върху иновациите през 2010 г.

В съответствие с обновената Лисабонска стратегия, политика на сближаване набляга на необходимостта да се инвестира в иновации за поддържане на конкурентоспособността, икономическия растеж и заетостта в Европа. Една четвърт от ЕФРР за 2007-2013 г., 85 милиарда евро, е насочена към дейности за насърчаване на иновациите. Дейността на тази мрежа от експерти ще проникне във вида на мерките, подкрепяни от ЕФРР и относителното значение на иновационните измерения във всяка държава-членка.

Има ли регионално измерение на националните иновационни политики и как програмите от ЕФРР допринасят за регионалните и националните иновационни политики? Това са ключовите въпроси, които експертите ще разглеждат във всяка държава-членка. Целта е да се даде идея, за това как програмите от политиката на сближаване могат да допринесат за подобряване на иновационния потенциал на ЕС.

От дневния ред на заседанието от 25-26 февруари 2010 г.:

- Национални стратегически доклади: преглед на основните индикатори и оценка на резултатите
- Основни показатели: Организация на пилотни упражнения и информация за годишните доклади за 2010 г.
- Актуализиране и презентации от ГД REGIO на окончателните резултати от последващи оценки на Цели 1 и 2 за 2000-2006 г.;
 - Структурна промяна и глобализация
 - Транспорт
 - Околна среда и промени на климата
- Актуализация на последващата оценка на Кохезионния фонд и ИСПА
- Представяне на резултати от оценка от Полша (в подкрепа на предприемачеството и контролните групи)
- Представяне на резултати от оценка от Швеция и последни публикации на текущи оценки

EVALSED

EVALSED е онлайн източник, даващ насоки за това, как да се разработят и приложат оценки и как да се гарантира тяхното качество. Предназначен предимно за управляващите – специално тези, които планират и управляват оценки – EVALSED е практичен инструмент, насочен към подпомагане на вземането на решения на социално-икономическите политики за развитие.

Той определя ролята на оценката в социално-икономическото развитие, разглежда различни начини за развитие на капацитета за оценка и разработва методи за оценка. EVALSED е традиционно насочен към оценка на програмите.

Опитът от текущите оценки за периода 2007-2013 г. и тематичните последващи оценки на периода 2000-2006 г., също демонстрират по-големия потенциал за оценки на теми или намеси за получаване на достоверни резултати. След този последен оценителен опит, указателната част на EVALSED бе актуализирана и се предлага в печатна форма, с цел насърчаване и подобряване на практиката на оценяване в ЕС.

EVALSED СЕ СЪСТОИ ОТ ДВЕ ЧАСТИ:

Ръководство: предназначено за основни потребители и читатели

Две книги с източници: от особен интерес за практикуващите и тези, които желаят да споделят или придобият умения за оценка

- Методи и техники
- Изграждане на капацитет

Общата структура на книгата с източници на методите за оценка и техники е наскоро обновен и са публикувани нови раздели на макроикономически модели и потенциално възможни оценки на въздействието. През 2010 г. е планирано по-задълбочено изследване на ръководството и книгите с източници, с цел да се доразвие и актуализира съдържанието им.

Конференция по оценяване

Голяма международна конференция по „Нови методи оценка на кохезионната политика: насърчаване на отчетността и обучението“ се проведе през ноември 2009 г. във Варшава, Полша. Темата на конференцията беше използването на методите за оценка, която ще представи достоверни свидетелства за изпълнението на кохезионната политика. Това събитие събра 500 участници от всички държави-членки и извън тях, включително политици, които отговарят за оценката на програмите за кохезионна политика на национално и регионално ниво, оценители и на академичната общност.

Едно от основните послания е, че оценката трябва да установи ефектите на политиката на сближаване и това е двустранен процес: само Комисията не може да предоставя доказателства за изпълнението на тази политика – държавите-членки и регионите, също така трябва да предоставят данни от оценки. Трябва да бъдат използвани стабилни методи за оценка в различните области за интервенция.

Необходимостта от политически дебят за изпълнението на тази политика беше последователно послание по време на двата дни на презентациите, дискусиите и семинарите по конкретни методи за оценяване. Конференцията беше навременна възможност за някои високопоставени европейски политици и оценители да разсъждават върху това, което Комисията, държавите-членки и оценителите трябва да направят, за да гарантират, че оценката подsigурява и допринася за политическия дебат. Ако искаме съзидателна политика и ако искаме да бъдем в състояние да докажем това чрез оценка, ние трябва също да сме наясно с целите на политиката – да не я претоварваме с множество цели.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/evalsed/index_en.htm

Във всяко издание, „Панорама“ разкрива как се разгръщат два проекта от гледна точка на хората, които ги ръководят. Разглеждаме силните и слабите страни от управлението на проект, финансиран от ЕФРР: идентифициране на проблемите и споделяне на решенията.

ПРОЕКТ

1

LONGLIFE – ПОГЛЕД ОТВЪТРЕ

Факти и цифри

Около 2,3 милиона евро трябва да се инвестират в проекта Longlife от януари 2009 г. до януари 2012 година.

Строителство за живот

Екологичните съображения се превръщат в един от основните отличителни белези за проектирането на нови модерни жилищни сгради в региона на Балтийско море, отчасти благодарение и на проекта Longlife. Практики, новаторски технологии, унифицирани процедури и указания се разработват в проекта, за да се планира и изгради модел за устойчиво, енергийно ефективно и ресурсно спестяващо жилищно строителство.

Знанията, придобити в процеса ще бъдат прехвърлени към Дания, Германия, Литва, Полша и Русия. Очаква се, че този обмен на знания ще намали различията по отношение на практиките, технологиите, процедурите и правилата, водещи до по-екологосъобразни жилищни сгради.

Зад сцената – управление на проект от ЕФРР

Запознайте се с ръководителя на проекта, Клаус Рюкерт

Клаус Рюкерт е водещ партньор на проекта. Професор в областта на проектирането, строежа и строителство в Института по архитектура в Technische Universität Berlin, Рюкерт смята, че това е „кратка стъпка“, за да се разшири изследователско пространство от страни като Мексико, Китай, Афганистан и Иран до европейския регион на Балтийско море. Той поема основната задача за търсене на партньори и писане на успешно предложение за проект по програмата INTERREG IV B.

Скорошен национален празник в Литва, даде възможност на координатора на проекта Мария Киефел, да изпрати поздравления на партньорите и сдруженията от проекта, „Много важно за проекта е хората да се чувстват ценени и информирани“, обяснява тя. С партньори в различни страни, екипи

с компетентност в различни области и специализации, заедно с указанията на ЕС за дейности в района на Балтийско море, вече четвърто издание, необходимостта да се информират всички подлага на напрежение.

Така че, когато на последния работен семинар по проекта, тя представи доклад за състоянието пред управителния комитет, който също определи основните задачи за следващия отчетен период, тя бе щастлива да установи, че всички препоръки бяха приети. Самият доклад и поддържащата презентация бяха изпратени до всички партньори по проекта, „Ние не искаме никой да се чувстват извън борда“, казва Киефел.

В случай, че управлението на подкрепени от ЕФРР проекти за региона на Балтийско море стане твърде сложно, Киефел има безценен ресурс на разположение. Съвместният технически секретариат на ЕС е базиран в Рошок, „Те могат да отговорят на всеки отправен въпрос. Услугата е безценна“, добавя тя.

Като първи проект с финансиране от ЕФРР, от първия транш по тази програма, ръководителите на проекта имат основание да се чувстват горди от постигнатото. И какво счита Киефел за ключ към успешен проект в региона на Балтийско море? „Трябва да има доверие между водещия партньор и Съвместния технически секретариат“, казва тя.

Успешни резултати

При гладко работещ проект, фокусът е върху очакваните резултати. Основна цел е да се създаде ново строителство, планирано от нулата и сертифицирано като устойчиво, за ползване от регионалните, националните и европейски органи, проектантите, строителните асоциации, инвеститорите, компаниите и малките фирми. И когато някой е изправен и върви, има надежда, че това ще стане.

Попитан за всички сериозни пречки по пътя към изпълнението, Рюкерт заявява: „Разбира се, че са необходими усилия за координиране на 14 партньори от 5 държави в такава трудна област!“ Той бърза да подчертае, че високото ниво на ангажираност на всички негови колеги, партньори по проекта, спомогна нещата да се движат гладко.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ:

<http://www.longlife-world.eu>

Ще проследим Musikpark и Центъра за нано-здраве в следващото издание, а в този брой ще откриете какво се случва в два нови проекта – „Конкурентни здравни услуги“ и Longlife, включващи партньорство между различни държави-членки.

ПРОЕКТ 2

ПОГЛЕД ОТВЪТРЕ НА „КОНКУРЕНТНИ ЗДРАВНИ УСЛУГИ“

Факти и цифри

Малко под 1 милион евро са инвестирани в проекта „Конкурентни здравни услуги“ от януари 2008 г. до края на 2010 г.

Модерен подход към здравеопазването

Финландия, Ирландия, Норвегия, Швеция и Шотландия са някои от най-слабо населените региони в Европа, където средната гъстота на населението е приблизително 3,5 жители на км². Осигуряването на здравеопазване в тези региони със застаряващо население и студен климат е предизвикателство, което отдавна е известно. Но едва наскоро бяха намерени решения.

От офиса си в Брюксел, Сепо Хейкила, тогава директор на Северно финландската служба на ЕС, измисля план, заедно с Паси Парккила от областната болница в Северна Остроботния, за въвеждане на телемедицината и електронното здравеопазване в далечните региони. Благодарение на неговите връзки и познания по финансиране, проектът „Конкурентни здравни услуги“ видя бял свят.

Запознайте се Минна МакиниEMI - координатор на проекта

МакиниEMI бе помолена да приложи своите специализирани познания в практическа употреба като координатор на проекта. Нейната научна практика – изследване на репродукцията и поправки ДНК в Университета в Оулу и по-късно моделиране на генезиса на рака в Обединеното кралство – както и познанията ѝ по обработка на информация и държавната администрация, я поставят в идеална позиция за ръководител на този амбициозен транснационален проект. Двете години след началото на проекта, тя описва като „много интересни и стимулиращи“, въпреки многото срокове, които трябва да бъдат спазени.

И какво ще посъветва МакиниEMI другите, които търсят подкрепа от ЕФРР? „Управлението на проект на ЕС отнема много време, попълване на отчети и документиране на всичко в подробности. Обръщането на внимание на детайлите си струва все пак, защото изготвянето на отчети и подготовката за финансови одити става по-лесно.“

Изпълнението на проекта – какво се включва?

Икономическият спад предполага, че в сектора на здравеопазването възникват проблеми при финансирането и е нужно намаляване на разходите. Когато това се комбинира с последната епидемия от свински грип, стана ясно, че тези неочаквани

ограничения са оставили сектора с по-малко време и пари за харчене при разработването на нови услуги. За да се справи с това, проектният консорциум се опита да гарантира компенсация за вложеното време на всички участници – стъпка, която изглежда ще си струва.

За МакиниEMI е ясно, че комуникацията е от ключово значение за справяне с възникващите препятствия, „Комуникацията чрез електронна поща е удобна, но не е най-добрият инструмент за управление. Ние проведохме допълнителни конферентни телефонни и видео срещи за допълване на заседанията, провеждани два пъти годишно.“ Включването на висшия мениджмънт, неговата ангажираност, също бе от съществено значение за напредъка на проекта.

Няма далечни разстояния

След много спонтанни и подготвителни сесии, бяха избрани най-обещаващите услуги от Финландия, Норвегия, Швеция и Шотландия. „Опознавателните“ сесии бяха организирани в Инвърнес в Шотландия и събраха доставчиците на услуги и представителите на пилотния сайт.

Във Финландия

Шведска иновация за наблюдение на физиологични данни от разстояние бе подложена на тест. Известна като „комплект за дистанционна проверка“, това нововъведение позволява на пациентите да проверят кръвното си налягане заедно с нивата на кръвната захар, теллото и процентите на мазнините в тялото. Комплектът също се използва за разчитане показания от ЕКГ на кардиологични пациенти. Всички тези данни са достъпни през уеб браузър.

В Норвегия

Малките общности на остров Сеня имат големи трудности при назначаването на общо практикуващ лекар. Благодарение на „комплекта за дистанционна проверка“, лекари от близък медицинския център ще обслужват островитяните от Сеня.

В Швеция

Подвижно звено за очен скрининг ще обслужи на място много пациенти с диабет и глаукома. Устройството е в каравана и затова е лесно подвижно.

В Шотландия

Теледиализата (норвежки модел) създава видео връзка между диализните звена в основната болница в Инвърнес и местната болница в Уик. Това ще осигури подкрепа за обслужващия сестрински персонал и ще позволи дистанционни консултации между пациенти с бъбречни заболявания, нефролозите и други специалисти, намиращи се в основната болница.

НАУЧЕТЕ ПОВЕЧЕ НА:
www.ehealthservices.eu

ДАТИ 2010 Г.	СЪБИТИЕ	МЯСТО
19 април	Кохезионна политика 2000-2006 г.: какво постигнахме?	Брюксел (BE)
19-21 април	Виена/Братислава – конференция по стратегията на ЕС за дунавския регион	Виена (AT) и Братислава (SK)
10-11 май	Русе – конференция по стратегията на ЕС за дунавския регион	Русе (BG)
20-21 май	„Региони за икономическа промяна“ конференция „Изграждането на устойчив растеж“ и RegioStars 2010, церемония по награждаването http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/sustainable-growth/home_en.cfm?nmenu=1	Брюксел (BE)
24-26 май	Конференция „Регионални отговори на глобалните промени: Актьори, институции и организации“ http://www.regional-studies-assoc.ac.uk/	Печ (HU)
27-28 май	Форум за най-отдалечените региони	Брюксел (BE)
10-11 юни	Констанца – конференция по стратегията на ЕС за дунавския регион	Констанца (RO)
21-22 юни	Неформална среща на министрите на благоустройството и градското развитие	Толедо (ES)
4-7 октомври	Дни на отворените врати – 8-ма Европейска седмица на регионите и градовете – „Цел 2020 г.: конкурентоспособност, сътрудничество и сближаване“ http://www.opendays.europa.eu/	Брюксел (BE)

Допълнителна информация за тези събития може да се намери в календара на събитията на нашия уебсайт Inforegio: http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_en.cfm

Следващите издания на „Панорама“ са:

„Панорама“ 34 (Лято 2010 г.) „Интегриран подход“.

„Панорама“ 35 (Есен 2010 г.) „Борба с бедността и социалното изключване“ ще разгледа Европейската година на тази тема, през погледа на политиката на сближаване. Предизвикателствата на социалното изключване, градската бедност и маргинализираните общности, като ромите, ще бъдат проучени.

Бихме искали да чуем вашите мнения и идеи, така че ако имате нещо да кажете, свържете се с:

regio-panorama@ec.europa.eu

KN-LR-10-033-BG-C

ISSN 1830-9321

© Европейски съюз, 2010

Възпроизвеждането е позволено, при условие че се цитира източникът.

■ Служба за публикации

Европейска комисия, Генерална дирекция „Регионална политика“

Отдел Б.1 — Комуникация, информация и връзки с трети страни

Рафаел Гуле

Avenue de Tervueren 41

1040 Brussels

Ел. поща: regio-info@ec.europa.eu

Интернет адрес: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_bg.htm